

Nro. 3.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsven, Pénteken Juliusnak 9: ik napján
1802 ik esztendőben.*

Pósonból Julius 6: ik napján.

A^s múlt hónap 28: ik napján tartatott 18: ik Országos üléstől fogva, a' kereskedés dolgát illető Deputatzióvális ülések folytak. Tegnap a' 19: ik Országos ülés volt, a' mellyben Felseges urunknak a' Királyi Propozitziók második pontját illető Kegyelmes Resolutziója olvastatott fel, melyben kinyilatkoztatja eö Felsége, hogy az Ország Rendjei által egyenlő akarattal helybehagyatott meg = nevelt kontributziót el fogadni kegyelmesen méltóztatik, és hogy az eddig való kontribútziohoz járult summanak pótoltatása végett, a' só mázsájának árra 1 Forinttal 6 kraj-

tzarral nevedjék, a' még pótolandó rész pedig a' mostani kontribúció mellé foglaltassék.

Felséges urunk a' sertéseknek szabad ki hajtását, ismét kegyelmesen meg engedni méltóztatott.

Török Birodalom.

Egy Török országai levélből azt a' különöst olvassuk, hogy az az elébb csak 800 emberből állott és azután 5 ezerre nevedett fegyveres nép, a' mely Oláh országot úgy meg rettentette, hogy előtte a' Bojérok minden katonáikkal és a' Hospodárjokkal egygyütt el szaladván, vagyonnyáikat a' ragadozók' kezibe prédául hagyták, tulajdonképpen nem tartozik ugyan a' *Pasman Oglú* seregei közzé, hanem ez csak egy pusztító haramia csoport, de a' melynek Oláh országba való béütése azonközben egyenesen *Pasman* által igazgattatik. Elég az a' dologhoz, hogy ez a' haramia csoport véghetetlen prédát gyűjt öszíze, a' mellyből kétszáz kívül *Pasman* is ki kapja a' maga részit. — Ha meg gondolja az ember, hogy mely régen szenved a' Fényes Porta ennek a' Pasmantól, és hogy még a' Belgrádi Bascha gyilkos megölettetését is nem csak mind ez ideig büntötetlenül maradni meg engedte, hanem a' gyilkosoknak csak ezután tsendesesen viseljük magokat, tökéletes botsánatot ajánl, &c, nem lehet hogy olyan reménséggel ne légyen, hogy Oláhországnak letsendefittetése végett valamelyik más szomszéd Hatalmasság fogja közbenjárása által eligazítani a' dólgot.

Konstántzinápolyból, Május' 25 = dikén.

Ide egy Frantzia kereskedő hajó érkezett, a' melly leg első ezen hadakozás után. Min-

den itt szemléltethető külömbkülömb féle nemzet béli kereskedő hajók között, leg számosabbak az Auszriaiak, a' mellyek hatvannál többen vannak itt.

A' Török tartományokban folyó zürzavarok miatt, ide Konstantzinápolyba *Várnán* és a' Fekete tengeren által kell Bétsből jöni a' leveleknek, a' hol az utolsó pakét erőssen átalazott vólt egy hajótörés miatt.

Az Orosz Császár és a' Persiai uralkodó között, újontan hadakozás ütötte ki magát. Ezen Persiai uralkodónak neve Baba Khán. Az ő meghodoltatására a' *Kaspium* tenger mellett *Ghilan*-nál szállott táborba egy Orosz sereg.

Az Asiai Muhamedánus és Deisták között az Oman nevű tartományban, igen heves vallás béli hadakozás foly; még a' Bagdádi Bascha is segítséget küldött az elsőknék. — Oly sok felől, és annyi féle zenebonák által szorongattatik a' Fényes Porta, hogy fel oszlattatásától félhetne, ha a' Frantzia Respublika kezelléget nem vállólt vólna a' Török Birodalomnak épségben lejendő maradása felől. Azon közben ki tudja, hogy valyon, ha tsakugyan a' szomszédoknak kelletik a' nyughatatlankodók között való tsendellégnek helyre-állítása végett elő állani, nem fogak e' a' nyughatatlan, Baschák Lengyel' ország tükörébe tekinteni kéntelenítettni.

A' Porta által le tétetett *Nissai* vólt Bascha, *Giorgi*, 17 ezer haramiakból álló fegyveres sereget gyűjtött ölsze, a' mellynek segedelmivel, hogy a' Császárján boszszúját állhassa, a' körül lévő vidékeket pusztítja, addig is, míg a' fő tzeljához, Konstantzinápolyhoz való közelítésre, alkalmatosságot láthat. Az ő tzelozása ugyan tulajdonképpen Konstantzinápoly; és minthogy Pas-

man - Oglúval is égyetértőlög van, és ettől min-
den segedelmet várhat, gyanithatóképpen meg-
eshetik, hogy ezen fő város ellen is próbát fog
tenni. Mitsoda kimenetellel? az idő fogja meg-
mútatni.

Franzia Respublika.

Páris, Jun. 24 = diken. Itt már 60 ezer vótú-
mok gyültek ölsze, annak a' kérdésnek megha-
tározására, hogy Konzúl legyen e' *Bonaparte*
egész életében, vagy ne legyen? A' 60 ezer kö-
zött tsak 80 van olyan, a' mely azt kívánja,
hogy ne legyen egész életében Konzúl.

Hadi Minister *Berthier* egy meg hívó levelet
küldött a' Helvétziai Országglószékhez, olyan je-
lentéssel, hogy ez nevezzen ki bizonyos számú
Helvétus Indzinéreket, a' kik *Frantzia* Indzsiu-
ekkel egygyütt ábrázolnák le Helvétziának kü-
lömbkülömb vidékeit, hogy ezek által, a' revó-
lutziós idő béli ütközeteknek mappája tökéletes-
sé tétetödhessen.

A' hadi Kancelláriánál a' következő tar-
tományok vannak az Indzsinérek kezeik alatt, a'
kik azokról leg jobb mappákat készitenek u. m:
Savoja, Piemont, Helvétzia, a' Rénus bal mejjékin
lévő 4 új Fr. Departamentomok, az Olasz Res-
publika, Egyiptom, Bavaria, és a' Swéwiai Kerü-
let. Tsak *Bavaria* mappáján 34 *Bavarus*, és 8
Frantzia Indzsinérek dolgoznak. *Swéwia* map-
pája, a' mellyet *Gen. Moreau* vétetett fel, 20 da-
rabokon jön ki.

Az Országglószék három fő Inspektorokat ne-
vezett ki, hogy a' *Frantzia Respublika* külömb-
külömb részeit bėjárván, a' tanulás állapotját meg-
visgálják. Ezek nevezetes emberek. Egygyik
Noël a' Felső, Rénusi Departamentom Préfektus

sa, a' másik *Delambre*, egy bíres tsillagvizsgáló, és a' Nemzeti Institutum tagja, a' harmadik *Despaux*, a' Sorozeti hasznos Institutumnak el-ozlása előtt vólt Direktor. Ezek a' Respublika béli lyceumokat, és egy szóval minden tanuló műhelyeket, bé járván, azoknak intézeteiket, rendtartásaikat, és külső belső minden állapotjokat meg vizsgálják.

A' *Bonaparte* Familiának törzsökös régiségéről, ilyen megjegyzések olvastatnak egy Olasz tudósnak munkájában: Sarzanában olyan kézírások találtatnak, a' mellyekben a' Bonaparte familiáról való emlékezet már az 1300 = ik esztendőben előfordúl, a' mellyből világos, hogy ez, az ő eredeti helye vólt légyen. Egy 1456 = dik esztendő béli levél is olvastatik, a' mellyet a' Volterrai Kancellarius írt *Cæsar Bonapartéhoz*. Az *Aldobrandi*, *Bonaparte*, *Piazz*, és más Familiák, mint a' *Gibellinek* pártfogói, 1370 = ben, Sarzanából elüzettettek. Ezen Familiák között, némelyek Toskánába, mások másuva, nevezetesen pedig a' *Bonaparte* Familia Corsika szigetére, költözött, a' hol *Landinellinek* írása szerént még 1600 = ban is virágjában vólt ez a' most újra ki virágzott nevezetes Ház. A' Párisi Nemzeti Könyvesházban egy Komédia találtatik, mint ritka régiség, melynek 1692 = ben *Bonaparte Miklos* vólt az írója. Az 1527 = dik esztendő béli Romai puszításokat is valami *Bonaparte Jakab* nevű írta le.

A' Jun. 13 = dikán ki jött Párisi Moniteurben ki hirdettetett, hogy az Anglus udvarra való egygyezés szerént, egy Anglus személy is megjelenhessen udvarló audentzián az Első Konzulnál, olyan, a' ki még eő Britanniai Felségekhez udvarló audentziára nem vólt botsáttatva.

A' Hadi Kancellariának Sándor polgár nevű

tagja egy irást terjesztett az Első Konzul eleibe, a' mellyben azt a' módot mutatja meg a' Neker princzipiumaival majd csak nem egészen meg é ygyezölög, hogy Frantzia országban a' gabonának bőséget és oltsóságát miként lehetne állandóvá tenni. Azt állítja, hogy a' gabonakereskedést illető törvények nem lehetnek sokáig tartók, az az, hogy az égyfzer hozatott törvény ezen tekintetben nem alkalmaztathatik mindegy időre; a' mely törvények a' régi Frantzia országban a' gabona kereskedésre nézve jók voltak, azok a' mostani időre nem lehetnek alkalmasok; hasonlóképpen a' mostaniak, so elztendő múlva nem fognak jók lenni. Ugy itél Sándor polgár, hogy a' gabonakereskedésnek kormányozása az Országlószéket illeti, és nem bízattathatik magános emberek spekulatiojokra. — Hogy a' gabonát külső országokra minden határ nélkül való szabadsággal ki lehessen vinni, ezt a' leg veszedelmesebbnek mondja lenni. Ebből a' szokott következni, hogy, mivel a' kereskedőknek sokkal könnyebb a' gabonát hajókra tölteni és külső országra vinni, mint sem azzal belső kereskedést folytatni, a' külső és nyertesebb kereskedést a' belsőnek eleibe teszi, 's így az ország produktumával a' külső országok gazdagodnak, sőt, hogy a' gabonát a' külső országiák azon országnak, a' mellyből kivitték volt, más részeibe, vissza hozhatják, és sokkal drágábban el adhatják. Hogy ezt el lehessen kerülni, a' belső, az az, az ország különbözőkülömb részeinek egymással való kereskedését szükség jó lábra állítani. — Nem ellenzi Sándor polgár egyáltalában a' gabonának külső országokra való kivitettetését is, hanem úgy, hogy csak Nemzeti hajókon legyen szabad annak ki hordattatása, &c.

Minekutánna a' Frantzia országi Kath. Ek-

kléfiái Intezetek' II. szik Részének 11. szik tikkelye szerént, az országban a' Püspökségeken, Plébániákon, Kathed. Káptalanokon és Semináriumokon kívül, minden egyéb Szerzetes Papi Gyülekezetek, férjfi és aszszony klastromok, és egyéb e' félék el töröltettek volna, 's minekutánna ez a' tikkely egy új Konzuláris végzés szerént a' Rénus bal mejjékén lévő négy új Departamentomokra is ki terjesztetett volna, egy Kommiffió, a' melly az el töröltetett Gyülekezeteknek vagyonyaikat, papirossaikat, árkhivumaikat, &c., klastromba és petsét alá vette: klastromba írja egyszermind a' papi személyeket is minyájan; kiknek el vett 's ez után a' Nemzeti jaszágokkal egygyütt adminisztráltatandó jaszágaikért, esztendőnként járandó penziók határozottak.

Azok, a' kik még 60 esztendőt nem töltöttek 500, azok pedig, a' kik 60 vagy azon fellyül való esztendősök, 600 Livrákból álló penziót kapnak, ha t. i. Frantzia születésűek. Azon 10 napoknak el telése után, a' mellyek alatt Klastromjaikat oda hagyni kéntelenítettnek, szerzetes ruháikat nem viselhetik a' Barátok. Házi portékáit, a' mellyeknek a' Klastromban ki ki személyesen hasznát vette, t. i. fejérműit, &c., magával minden ki viheti: az olyan portékák ellenben, a' mellyeknek közönséges hasznát vették, fel osztatnak közöttök. Az olyan szerzetes személyek, a' kik nem Frantzia országai születésűek, a' Rénus jobb partjára tartoznak által tartakodni, 150 Livrákból álló új költséggel, a' mely egyszerre által adatik nékik. — Tsak az olyan Papi fundatziók vétetnek ki az eltöröltetés alól, a' mellyeknek beteg és tanító házaik vannak, 's ezeknek gondviselésével foglalatoskodnak. — Meg hagyatnak még 10 leg jobb és leg nagyobb Klastromok, t. i. 6 aszszonyklastromok az olyan apátza-aszszonyok számára, a'

kik tovább is együtt akarnak élni, a' nélkül, hogy a' Klastrumi életfolytatása, következzen belőle, és 4 férfi klastrumok, az olyan Barátok számára, a' kik 70 esztendőt töltöttek, és holtok napjáig egygyütt lakni kívánnak.

A' Konzulok azt végezték, hogy Párisban egy olyan ispotály állittasson fel, a' melly egyedül csak az öreg, vagy pedig meg gyógyíthatatlan emberek bé fogadására szolgáljon. A' kik ebbe bé vétettetnek, meg mutatni köteleztetnek, hogy öregségek vagy elerötelenülések miatt, élelmek keresésére nem alkalmasok.

Koblentzből bé küldötte a' Préfektus a' Bonaparte holtig való Konzúlágát illető votumok laistromát. Azok, a' kik azt kívánnyák, hogy holtig Konzúl legyen, 63,692 = re, azok pedig a' kik azt találják jónak, hogy ne legyen, csak 151 = re mennek. — A' Roeri Departamentomban 85,060 votizáló, kívánnya, 249 pedig nem akarja, az ő holtig való konzúlkodását.

* * *

A' Romai Pápa és Frantzia Respublika között való Konkordáta, a' Frantzia Respublikában lévő Protestans Ekklesiákat illető Intézetekkel egygyütt, ezen esztendő béli 34 = ik M. Kurirban : a' Frantzia országai Katholika Anyaszentegyházat illető Intézeteknek I = ső, II = ik, III = ik Részek pedig, a' 36, 37. és 38 = ik M. Kurirban fordultak elő 57 cikkelyekben ; itt következik most ezen Intézeteknek végezete is, a' mellyet egyéb tárgyaknak bőrsége miatt ez ideig ki nem adhattunk :

Negyedik Rész.

Az Ersekségeknek, Püspökségeknek, Parokhi-

áknak, felszátatásokról, az Istentiszteletre határozatott épületekről, 's az Istentisztelet' szolgálóinak fizetésekről. — 58) Tz. Egész Frantzia országban 10 Érsekek, v. Metropoliták, és 50 Püspökök lesznek. — 59) Tz. Az Érsekségek és Püspökségek meg határozatása, egy különös új számba vétel szerént intéztetik el. — 60) Tz. Minden Bíróságnak helyén legyen legalább egy Parokhia, és annyi Kaplányok, v. Filiálisok, a' mennyi kívántatni fog. — 61) Tz. A' Filiális Ekklesiák ki terjedését és számát, minden Püspök maga határozza meg a' maga megyéjében a' Préfektus egygyetértésével, és az Országlószéknek azután helybehagyásával. — 62) Tz. A' Frantzia földön, az Országlószéknek nyilvanságos helybehagyása nélkül, egy Parokhia v. Filiális Ekklesia is fel nem állitathatik. — 63) Tz. A' Filiális Ekklesiába való Papokat, a' Püspökök nevezik ki. — 64) Tz. Az Érsekek esztendői fizetése, 15 ezer Livra legyen. — 65) Tz. A' Püspökök fizetése 10 ezer Livrából áll. — 66) Tz. A' Papok két kláffsokra osztatnak: az első kláffs bélieknek fizetése 1500, a' má odik kláffs bélieké pedig 1000 Livrákra határozatatik. — 67) Tz. Azon penziók, a' mellyeket valakik az első Nemzeti Gyűlés végzése szerént kapnak, rendes fizetéseikből el vonattatnak. A' nagy közönségek Tanácsai a' magok helység béli közönséges javaikból nevelhetik, ha a' környülállás kívánni fogja, Papjaik jövedelmit. — 68) Tz. A' vikáriusok és segítők azon személyek között valosztódhatnak, a' kik az első Nemzeti Gyűlés rendelkezése szerént penziót kapnak, és az ő fizetéseik csak is ezen penzióból 's alamisnából álljon. — 69) Tz. A' Püspökök el fogják intézni azon rendeleteket, a' mellyek szerént az Istentiszteletnek szolgáló a' Sakramentumok kiszolgáltatásáért kegyesadománt, kívánhatnak, de a' mely

rendelések ki nem hirdettethetnek, bé sem tölthetethetnek addig, míg az Országglószék által helybe nem hagyattathatnak. — 70) Tz. Minden Pap a' ki a' Státustól veszi jövedelmit, el vesztiazt, ha helyes ok nélkül, valamelly foglalatosságot, mely réá bizattatik, véghez vinni nem akar. — 71) Tz. A' Departamentális Tanácsokra bizattatik, hogy az Érsekeknek és Püspököknek alkalmas lakhelyeket rendeljenek. — 72) Tz. Az el nem idegenített Párokhiák és azokhoz tartozó kertek, a' Plébánusoknak és Filiálisoknak vizsgálva adattatnak : a' hol pedig nem lennének, a' közönségek' Tanácsaira bizattatik, hogy házat és kertet adjanak nékik. 73) Tz. Az Istentisztelet szolgainak fizettetésekre és az Istentisztelet kiszolgáltatására rendeltethető fundátziók, csak a' Státus kintstárjába lehetnek interesen fundáltatva. A' Püspök által veheti azokat, de csak az Országglószék erősítheti meg. — 74) Tz. A' házan és ahoz foglaltatva lévő kerten kívül, semmi egyéb fel nem kelhető jóságok nem tartozhatnak egy féle Papi titulus alá is, és e' féle jóságokat az Isten tisztelet szolgai, mint hivataljokhoz tartozókat, nem bírhatnak. — 75) Tzik. Azon házak (templomok) között, mellyek ennelölte a' Kath. Vallás béli Istentiszteletre voltak rendeltetve, 's a' mellyek még el nem idegenítették, minden Plébaniában és Filiális Ekklesiában adjanak által egygyet : egyet a' Préfektusok a' Püspököknek, 's az után tudósítsák felölle azt a' Státus = Tanácsot, a' kire az Istentisztelet dolgaira való figyelmezés van bizattatva. — 76) Tz. Légyen templom szükségéire gondot viselő ház is (Fábrica nevezett alatt) mindenütt. — 77) Tz. Az olyan közönségekben, a' hol alkalmas templom nem találtatna, légyen gondjok a' Püspöknek és Préfektusoknak, hogy az Istentiszteletre alkalmas épületek állittassanak fel. —

Pruszsia.

Memelből, Jun. 15: dikén. — Az Orosz Császár, a' kit látni itt most minden nap szerentsénk van, egy jó növésű, erős, nagy lelket jelentő tekintetű, barátságos magaviseletű, ember. A' két álla végén le nyúló fül hajai, mellyeket meg hagyva visel, igen illenek. Az a' mód és magokalkalmaztatása, a' mint a' Császár és a' mi Királyi Felségeink magokat egymáshoz viselik, a' leg egyenesebb és leg gyönyörösebb.

A' Császár holnap fog vissza indulni indét. — Egyenesen a' Királyuénk kívánságára történt, hogy a' Császár a' *Polangen* nevű leg szél-ső Orosz stázióról a' 20 's egy néhány Kozákakból álló csoportot ide parantsolta, hogy eö Felségek és temérdek sokaság előtt a' magok gyakorlatosságokat meg mutassák.

Jun. 12: dikén fényes bált adtak itt a' kereskedők, a' mellyben a' Császár és a' mi Királyuénk egygyütt kezdték el a' tántzot. — Tegnap és tegnap előtt ujontan 9 ezer emberek tettek katoná probákat. — Az ide gyülekezett idegenek sokasága véghetetlen és megírhatatlan.

Berlinből Jun. 19: dikén.

Azt beszélik, hogy *Grodónál*, a' régi *Litthwániában*, az Orosz Császár is egy tábort fogva katoná idő - töltő próba: tétéleknek okáért gyűjteni, a' hol a' Császárné is, 's a' mi Király familiánk is, meg jelennének. — A' *Memelből* érkező tudósításaink igen örvendetesek. Mind a' Császár mind pedig a' mi Királyi familiánk külpös örömben vannak, hogy egymást személyesen meg ismerhették.

Orosz Birodalom.

Georgiának állapotjáról azt a' nevezetesebb irják Tiflisből, a' fő városból, hogy az Orosz udvar olyan rendeléssel küldötte légyen el Korring Generálit, hogy Tiflist, mint azon tartománynak fő vezére, foglalja el. Sok más fő személyek adattak még melléje. Az országnak elfoglalása nagy ceremoniával ment véghez; a' Klérusnak sok fő tagjai eleibe jöttek a' Császár Küldöttjeinek. Nevezetesebbítette ezen ceremoniát mindenek felett a' Sz. Nina képe, mellyet a' múlt századnak elején *Wachtang Czaar*, az Orosz Birodalomban halálozván meg, *Moskauban* hagyott volt, és a' mellyet ezen alkalmatossággal Sándor Császár, vissza küldött *Tiflisbe*. A' képek szent procezzióval való általvétele után véghetetlen nép gyülekezett be a' Kathedrale templomba, és az új uralkodóra való áldáskérés után a' hűség hitenének letétele által való hódolás, el kezdődött, és véghez ment.

Az Orosz és Spanyol udvarok tavaly Dec. 15: dikén léptek békeség kötésre, hanem a' Kötés czikkelyei csak most hirdettettek ki, és a' következő kevés számú feltételekből állanak.

„Ö Felsége a' Spanyol Király, és az Orosz Császár, egyformán lelkesítetvén azon kívánságtól, hogy a' két Udvarok közt ez előtt felállott barátságos ölzve köttetés, és egygyet értés, ismét bizonyossá tétessen, 's ezen czélnak elérésére a' legjobb, és hathatóssabb eszközöket akarván fordítani, az alább írtakat tellyes hatalommal felruházták, hogy a' következőekben megegyezhessenek.

I. Ezen szempillantástól fogva békeség, és jó egygyet értés lesz a' Spanyol Király, és a' Orosz Császár között.

2. Ezen egygyet értés fenntartására, mind a' két Udvar fog kinevezni, a' régi szokás szerint két Ministert, mind a' két Udvarokhoz. Ez a' kineveztetés egygyütt fog megessni 1802-ben, vagy ha lehet még elébb is.

3. Ezen békefég helybe hagyódása után közönséggé tesszik az emített két Udvarok tartományaikban, hogy a' két Hatalmasságok alatt lévő lakosok, úgy bánjanak egymással, mint két barátságos Nemzetekhez illik, és hogy azon kereskedésbéli, 's más rendeléleket megtartsák, mellyekben fognak a' mostani egygyezés által helyheztesztödni. —

„Azarra. Gróf Markoff.

Mint gondolközzék Sándor Császár az alamiskodásnak eddig szokásban volt közönséges módjáról, meg tesszik a' következő levélből, a' mellyet Titok Tanátsos Wittostofhoz azon alkalmatossággal küldött, midön ez a' Szegények tápláltatása végett egy új plánumot terjesztett eö Felisége eleibe:

„Az alamiska szegények közt való kiofztogatásának mostani módja, csak azoknak számát szaporítja, 's nem szolgál sem a' hosszú idő alatt meggörbedt öreg megnyugtatóására, sem a' legszébb korában szilödő ember egésségének visszaállítására, sem az Ifjúnak, mellyből a' Státusnak egy hasznos tagja vált volna, a' haláltól, vagy a' vétektől való megtartására. Sokszor egy szenvedhetetlen korhely, kiragadja a' jóltévő kezek közzül azt a' jótéteményt, melly egy olyan Atyának volt szánva, ki beteg ágyában a' kétségbeeséssel küszködik. A' jótétemény nem abban áll, hogy valaki a' nyomorúságnak sokszor tsalóka tekintete által megindúljon: hanem meg kell a'

nyomorúltakat lakó helyeiknél látogatni, a' hol a' fájdalom, és könnyhullatás van velek, 's azon kell igyekezni, hogy állapotjokat, érzékeny magunk viselése, hasznos tanács adásunk, és minden külfő, és belfő eszközök által segítsük. Ebben áll a' valóságos jótétemény. Hogy végbe lehet ezt vinni, azt sok megvilágosodott Nemzetek, nevezetesen Hamburg városa példája mutatja, a' hol egy emberi érzékeny szívvel bíró Társaság, mintegy 15 elztendőktől fogva gyakorolja ezt a' szent kötelességet az emberi nemet szenvedő részének vigasztalására, még pedig minden személyes haszon, vagy valamelly megjutalmaztatásra való tekintet nélkül. Mivel kívánom ezen nemes példát követni, tehát 3 tagokat fogok kinevezni, kik negyediket választanak, négyen ismét ötödiket, mind addig míg a' tagok száma tizenhétre nem megy. Ezen tagok eleibe kell, a' most elkészült plánumot terjeszteni, és meghányni vetni, ha vallyon munkába vétethetik e'? Hogy pedig azt kijelentssem, hogy mennyit várhatnak a' szerentsétlének tiszta indulatomtól, nemcsak azon jótévő Társaságot vezem oltalmam alá, melly ezen városban fog felállani, hanem azokat is, mellyek kétség kívül ennek példájára elszaporodnak ezen Nemzetben, melly előttem olyan kedves, mellyel a' természet olly sok javait közlőtte, és a' mellyet különösen azon indulattal felruházott, hogy ember társát segítse. —

„Sándor.

Elegyes Levelek.

Memelből, Jun. 16-ikán.

Ma reggeli 8 órakor még egyszer látogatására jött a' Császár eö Királyi Felségeknek, a' hol egygyütt fölöttökömözvén, 10 óra után bútsut

vett, és országaiba vissza indúlt. Egy óra múlva azután a' Királyi Fellegek is vissza indúltak innét Berlin felé.

Szebenből (Erdélyből) Jun. 23. dikén.

Az Oláh országi egymással ellenkező sokféle hírek miatt, nehéz valami valóságot írni. — Az elszaladottaknak tudósításaik, az ő indulatból származó miatt előadásaik egymástól annyira hülömbözök, hogy a' hirtelen való közönséges nagy ijedségnek valóságos okát ki tanulni, igen bajos volna.

• •

Tudósítás.

Keszthelyen Nemes Szala Vármegyében helyheztetett Mező Városban, Georgikon nevezete alatt felállított Gazdasági foglalatosságot tárgyazó Majorban, e' most folyó 1802. ik esztendőbeli jövő Augustus hónapnak végezetével két Stipendiumok üressen fognak maradni, mellyeknek elnyerésére alkalmatosság lévén, e' nevezett Georgikon' részéről minden ollyas Ifjaknak kiknek az említett Stipendiumoknak megnyerésére, 's ettől fogva a' gazdaság megtanulására, 's abban szerzett tudományok után Gazdasági Tisztségre kedvek volna, jelentetik, hogy magokat a' következő September és October hónapokban a' Georgikonbéli Elöljáróknál Személylyessen bejelentsék. — A' Gazdaságot tanuló illyen Ifjában, akármelly vallású, születésű, vagy Nemzetbéli legyen is az, megkívánandó tulajdonságok ezek; hogy ő a' Philosophiát, vagy legalább az alsóbb

hat Deák Oskolákat jól elvégezte, Deák, Magyar, és Német nyelveken írjon, és beszéljen, az elvégzett tanulásáról, 's jó maga viseletéről hiteles bizonyosság: és ajánló - levelet mutasson, végtére ép, és egészséges testü legyen. E' szerint azon két Ifjakkak, kik az megüresű endő Stipendiumoknak elnyerésére alkalmasoknak fognak találtatni elemére és ruházatjára (szabad álláson, fűtésen, és gyertyán kívül) első elztendőre 100, másodikra 120, harmadikra 150 forint adtatik; 's egyzersmind arról, ha a' három elztendőt, a' meddig a' Cursus szokott tanulni, ditséretes előmenettel elvégezendik, hogy Gazdasági Tifztségre emeltetnek, bizonyossá tételnek.

Minden egyéb Ifjakkak is, a' kik akár önön költségeken, akár más Jöltévők, vagy Atyokfiai segedelmével a' Georgikonban tanítandó Gazdaságbeli, Mathematika, és Physico - Veterinariai Tudományokat tanulni, 's magokat a' külső Gazdaságbeli Tártyokban is gyakorolni akarják, valamint eddig, úgy ezután is (a' Georgikonbéli Elöljáróknál megteendő Béjelentés után) mind ezekre való bejárás, 's kinek kinek tzeljához képest választandó Tudományoknak hallása, mellyek így egy elztendő alatt is könnyen elvégezödhetnek, minden fizetés nélkül szabadon lészzen, tsűpán azon kötelezéssel, hogy magokat a' Georgikon Törvényeihez, és rendtartásaihoz alkalmaztassák, 's mind privátim, mind publice tartatni szokott Exameneknek alá vessék.

R. D.